

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Zagreb, 26. kolovoza 2020.

PREDMET: Reagiranje Državnog zavoda za statistiku u vezi s navodima iz novinskih članaka u povodu objavljivanja Priopćenja o prosječnim mjesečnim neto i bruto plaćama zaposlenih po obračunskim razdobljima u 2020.

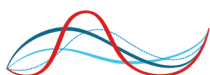
U skladu s Kodeksom prakse europske statistike i načelom nepristranosti i objektivnosti, statistički podaci sastavljaju se na objektivnoj osnovi temeljenoj na statističkim pravilima.

U ožujku 2020. Državni zavod za statistiku (u nastavku teksta: Zavod) promijenio je, tj. unaprijedio metodologiju izračunavanja prosječnih mjesečnih plaća, što je detaljno predstavljeno javnosti 20. ožujka 2020. putem [videa](#) i [prezentacije](#) na internetskim stranicama Zavoda.

O istoj temi razgovaralo se dva mjeseca prije na sastanku Korisničkog vijeća za statistiku tržišta rada, održanome 17. siječnja 2020., na kojem su sudjelovali predstavnici akademske zajednice, sindikata, poslodavaca, Ekonomskog instituta Zagreb, Instituta za javne financije, Hrvatske narodne banke i novinari koji prate područje tržište rada. Teme sastanka bile su unaprjeđenje metodologije izračunavanja prosječnih mjesečnih plaća te uključivanje ukupnog broja zaposlenih na nepuno radno vrijeme u izračunavanje jer su ti pojavni oblici sve važniji na tržištu rada. Korisničko vijeće za statistiku tržišta rada, čiji su članovi i novinari, zaključilo je da u metodološka unaprjeđenja trebaju biti uključeni iznosi plaća zaposlenih na nepuno radno vrijeme koji će se svesti na ekvivalent punoga radnog vremena.

Prema prijašnjoj metodologiji, što je razvidno u metodološkim objašnjenjima, u izračunavanje prosječne mjesečne bruto i neto plaće obuhvaćeni su zaposleni koji su primili plaću, a radili su minimalno 80 sati. To znači da je zaposlena osoba koja je, primjerice radila pola radnog vremena ulazila u izračunavanje prosječne mjesečne plaće, dok je zaposlena osoba koja je radila manje od 80 sati bila isključena iz izračunavanja prosječne mjesečne plaće, što je posljedično dovelo do niže prosječne mjesečne plaće u odnosu na novu metodologiju. Kako se prosječna plaća odnosi na razdoblje od mjesec dana, a broj zaposlenih na nepuno radno vrijeme pokazivao je trend rasta i time postao statistički važan, bilo je nužno te pojavne oblike uključiti u izračunavanje prosječne mjesečne plaće.

Prema nekim novinskim člancima kao razlog razlike u podacima navedeno je uključivanje izaslanih radnika te mladih, koji su korisnici državne olakšice. Metodološki gledajući, uključivanje tih kategorija zaposlenih utjecalo je na broj zaposlenih, dok na iznose prosječnih mjesečnih bruto i neto plaća nije imalo statistički znatnijeg utjecaja. U novinskim člancima navedeno je i kako je prosječna mjesečna bruto plaća u 2. polugodištu 2019. dvjestotinjak kuna veća prema novoj metodologiji, ali istodobno se ne uzima u obzir da je prosječna mjesečna bruto plaća prema novoj metodologiji veća i u 1. polugodištu 2020. u odnosu na prijašnju metodologiju tako da stopa promjene nikako ne može iznositi 4,4%, kako se sugerira u pojedinim novinskim člancima, nego ona iznosi 2,2%. Na primjer, da nisu nastale metodološke izmjene, trend rasta prosječnih mjesečnih bruto i neto plaća u 1. polugodištu 2020. u odnosu na 2. polugodište 2019. bio bi približno jednak i gotovo razmjerno manji.

Metodološka objašnjenja za izračunavanje prosječnih mjesečnih bruto i neto plaća dana su u Priopćenjima te je razvidna metodološka razlika u odnosu na stari i novi način izračunavanja. Pojednostavljeno, prema prijašnjoj metodologiji u izračunavanje prosječnih mjesečnih bruto i neto plaća uključivali su se zaposleni s pola radnog vremena, i to se nije preračunavalo na puno radno vrijeme. Prema novoj metodologiji, u skladu sa smjernicama Eurostata, nepuno radno vrijeme preračunava se na puno radno vrijeme odnosno na razdoblje od mjesec dana. Možemo zaključiti da je izračunavanje prosječne mjesečne plaće prema novoj metodologiji razmjerno veće u odnosu na prijašnju metodologiju.

Izračunavanje indeksa za razdoblja koja se uspoređuju moraju se, prema statističkim pravilima, temeljiti na istoj metodologiji. Stoga je metodološki opravdano izračunavati indeks prosječnih mjesečnih bruto plaća za razdoblje I. – VI. 2020. i VII. – XII. 2019. prema istoj metodologiji. Podaci za drugo polugodište 2019., prema novoj metodologiji, objavljeni su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u [Statistici u nizu \(tablica 9.3.25.\)](#).